

חלק שני - המהפכה השנייה באיראן האסלאמית

התבססות משטר משמרות המהפכה

דורי גולד

ינואר 2012

עמדתה התוקפנית המחריפה והולכת של איראן כלפי המערב גברה עם ניצחוננו המפתיע של מחמוד אחמדינג'אד, ראש עיריית טהרן בעל הקו הנוקשה, במירוץ הבחירות לנשיאות איראן ב-24 ביוני 2005. תולדות חייו שונים בתכלית מאלה של קודמיו. הוא לא היה בעל רקע דתי-מהפכני. שנותיו המעצבות היו במהלך מלחמת איראן-עיראק, כשסופח לתקופה קצרה ליחידת הנדסה של משמרות המהפכה. לימים הצטרף ליחידת מודיעין של משמרות המהפכה, אף כי מעשית מעולם לא היה אחד מקציניה. הוא הושאל למשמרות המהפכה ממיליציה הבסיג' המעין-צבאית. פרטים מדויקים אודות הרקע הצבאי שלו נותרו עמומים. אף על פי כן נקשר שמו באחד ממבצעי הקומנדו הנועזים ביותר במלחמת איראן-עיראק, כאשר ב-1987 חדרו משמרות המהפכה לעומק של כ-100 מייל אל תוך שטח עיראק כדי לחבל בבתי הזיקוק לנפט בכרכוך.¹

במהלך תקופה זו קשר אחמדינג'אד קשרים קרובים עם מפקדים של משמרות המהפכה, שלימים יהפכו לבני ברית פוליטיים חשובים. ואמנם, כעבור שני עשורים, קרא אחמדינג'אד לעמיתיו הוותיקים ממשמרות המהפכה לאייש תפקידי מפתח בממשלתו. מתוך עשרים ואחד שרים הוא מינה תשעה מוותיקי מלחמת איראן-עיראק.² שר ההגנה הראשון שלו, מוסטפא מוחמד נאג'אר, היה גנרל במשמרות המהפכה, בעוד יורשו בתקופת כהונתו השנייה של אחמדינג'אד, אחמד ואח'די, היה מפקד כוח קודס, יחידת העלית למבצעי חוץ של משמרות המהפכה.

שר החוץ של אחמדינג'אד בין השנים 2005-2010, מנוצ'האר מותאקי, שירת כקצין קישור בין משמרות המהפכה למשרד החוץ האיראני. לבסוף, אחמדינג'אד החליף את איש הדת חסאן רוחאני בעלי לאריג'אני, גם הוא בוגר משמרות המהפכה, כמזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי וכנושא ונותן ראשי לענייני גרעין. את לאריג'אני ירש בשלהי 2007 סעיד ג'אלילי, שהשתייך למיליציה הבסיג' של משמרות המהפכה, ולאריג'אני נבחר לעמוד בראש המג'ליס - בית המחוקקים האיראני.

בשלושים המחוזות של איראן הדיח אחמדינג'אד מהתפקיד את מושלי המחוזות שמונו על ידי הנשיאים רפסנג'אני וחתאמי, והחליף אותם בקציני משמרות המהפכה ובבכירים אחרים יוצאי שירותי הביטחון האיראניים. יותר מכל קודמיו, איפשר אחמדינג'אד למשמרות המהפכה להפוך לאחד ממרכזי השלטון במערכת הממשל האיראני, וחשיבותם תימשך מעבר לתקופת כהונתו כנשיא.

תובע כללי לשעבר ברפובליקה האסלאמית הגדיר את כניסתם המסיבית של משמרות המהפכה לעולם הפוליטי האיראני כלא פחות מאשר "השתלטות צבאית". תמיכתו של אחמדינג'אד במשמרות המהפכה הייתה במידה רבה מערכת של יחסי גומלין - הוא חילק להם מינויים חשובים, והם תמכו בו תמיכה פוליטית מלאה. למעשה, במהלך מסע הבחירות ב-2005 פעלו מפקדת משמרות המהפכה ומיליציה הבסיג' שלה כפעילי מפלגה במירוץ בחירות בסגנון מערבי. הם השתתפו בבחירות, תפקדו כפקחי בחירות ואפילו עסקו בקניית קולות.³

לאחר ניצחוננו, ציין מפקד משמרות המהפכה, יחיא ראחים צפאווי: "הנשיא הנבחר אחמדינג'אד הוא בנם של משמרות המהפכה". והוסיף: "חלה עלינו החובה להבטיח את הצלחתו".⁴ אחמדינג'אד, מצדו, פירש את בחירתו כביטוי של רצון העם לראות את "תחיית האידיאלים של המהפכה האסלאמית". הוא האמין שעלייתו לשלטון ציינה נקודת מפנה בהיסטוריה של איראן משום שלפיו: "קמה לתחייה מהפכה אסלאמית חדשה".⁵

מסגד ג'מראן בקום, שהמשר האיראני של אחמדינג'אד הפך לאתר עלייה לרגל. לפי המסורת, צפוי האימאם המהדי הנעלם להתגלות במקום זה. (Mohammad Akhlaghi, Fars News Agency)

ברשות המחוקקת של המערכת האיראנית לוותה השפעתם הגוברת של משמרות המהפכה בירידת כוחם של אנשי הדת, שהיוו רוב במג'ליס הראשון של איראן, אך ב-2008 נותרו מהם רק 30 מתוך 290 נציגים.⁶ בה בעת, מועצת שומרי החוקה, המאשרת את המועמדים למג'ליס, העניקה עדיפות לוותיקי מלחמת איראן-עיראק כשאישרה את המועמדים לבחירות לבית המחוקקים. איראן נראתה פחות כתאוקרטיה ויותר כמדינה שנשלטת על ידי אליטות צבאיות.⁷ לא זו בלבד שאלה הבטיחו את נצחוננו של אחמדינג'אד בהצבעה השנייה בבחירות 2005, אלא גם את בחירתו מחדש בהצבעה ראשונה ב-2009, ועוררו בכך גל של מחאות על אי-סדרים בבחירות.

אימוצן של אידאולוגיות אפוקליפטיות על ידי האליטות החדשות

המאפיין השני של נשיאותו, שזכה לתשומת לב רבה, בנוסף להסלמה ברטוריקה האנטי-מערבית המתלהמת של אחמדינג'אד, היה התייחסותו החוזרת ונשנית לשובו הצפוי של האימאם השנים-עשר הנעלם. במסורת השיעית השנים-עשרית, מוחמד אבן חסן היה הצאצא השנים-עשר של חתנו של הנביא מוחמד עלי אבן אבי טאלב. הוא נולד ב-868 והמסורת השיעית גורסת כי בהיותו כבן שש נעלם אל תוך כלא תת-קרקעי בסמארה, עיראק. על פי מסורת זאת הוא מועד להתגלות כמהדי בקץ הימים לפני יום הדין, כשעידן חדש של צדק אלוהי ישורר והאסלאם השיעי יוכר כאמונה העולמית האמתית. המהדי מכונה גם בשמות אחרים כמו אימאם אל-זמאן שמתורגם לעתים כ"מנהיג התקופה". לזמן מה במאה העשירית האמינו השיעים כי יוכלו לתקשר אתו באמצעות מתווכים, אך גם קשר זה נותק בשנת 941.

אחמדינג'אד הפך את הופעתו מחדש של האימאם השנים-עשר כמהדי לסימן ההיכר של נשיאותו. בנאום לאומה האיראנית, שנשא זמן קצר לאחר ניצחוננו בבחירות 2005, הוא הצהיר: "המשימה העיקרית של המהפכה שלנו היא לסלול את הדרך לשובו של המהדי".⁸ כוונתו הייתה כי מדיניות הממשלה צריכה לחתור להאצת

שובו.⁹ בספטמבר הוא נתן חסות בטהרן לוועידה הבינלאומית השנתית הראשונה של הדוקטרינה המהדית.¹⁰ הוא דרש מחברי ממשלתו לחתום על שבועת אמונים סמלית לאימאם השנים-עשר.¹¹ בשנים שלאחר מכן הוא הזכיר את שם המהדי באירועים היסטוריים מיוחדים לאיראן, כגון שיגור הלוויין האיראני הראשון.

אחמדינג'אד ערך ביקורים מתוקשרים היטב למסגד ג'מראן, שנבנה על יסוד המסורת לפיה האימאם השנים-עשר הופיע שנית ב-984, וציווה על בנייתו. בעבר היה זה אתר עלייה לרגל למי שציפו לשובו ולמבקשי בקשות, שנהגו להשליכן לבאר ג'מראן. על פי כמה מסורות שיעיות, יופיע המהדי באתר זה כשהוא עולה מתוך אותה באר עצמה. חרף מאבקייה הכלכליים של ממשלתו באבטלה (בשיעור של 30%), הקצה אחמדינג'אד 20 מיליון דולר ב-2005 כדי להרחיב את מתחם המסגד בג'מראן וכספים נוספים להנצחת יום הולדתו של המהדי. עד שנות התשעים היה ג'מראן אתר עלייה לרגל זניח למדי, אך מ-2000 הפך למרכז עלייה לרגל שיעי חשוב. המסגד הקטן הוחלף בשנים הבאות במקדש עצום ממדים והאיראנים תכננו להקים מתקן שיכיל מאות אלפי עולי רגל.²¹ אין ספק שאחמדינג'אד ותומכיו ניצלו מגמה זו בת העשור והוסיפו מהדיזם בנוסח חדש בתמיכת המדינה לצורך התגייסות מדינית, במיוחד באזוריה הכפריים של איראן.

אחמדינג'אד ייצא את אמונותיו גם אל מחוץ לאיראן. בהופעת הבכורה שלו בפני העצרת הכללית של האו"ם ב-17 בספטמבר 2005 סיים אחמדינג'אד את דבריו תוך התייחסות ברורה למהדי:

מבראשית, ייחלה האנושות ליום שבו הצדק, השלום, השוויון והחמלה יקיפו את העולם. כולנו יכולים לתרום לכינונו של עולם כזה. בהגיע היום, ההבטחה הסופית של כל האמונות באלוהים תתממש בהופעתו של בן אנוש מושלם, יורש כל הנביאים והצדיקים. הוא יוביל את העולם אל עבר הצדק והשלום המוחלט. הוא אלוהים אדירים, נושא אני תפילה אליך להאיץ את הופעתו של נאמך האחרון, המיועד, אותו בן אנוש מושלם וטהור שימלא את העולם הזה בצדק ובשלום.³¹

עם שובו לאיראן, ביקר אחמדינג'אד בקום, המרכז הדתי ללימודי השיעה, וחלק עם האייתוללות שאותם פגש חוויה, שבה חש הילת אור אופפת אותו בשעת נאומו באו"ם. הוא סיפר כי מישהו בקהל המאזינים אמר לו שההילה נוצרה סביבו מיד כשהחל לדבר ונותרה אתו עד שסיים. הוא התוודה בפני מנהיגי הדת: "אני עצמי חשתי בה גם כן" והסביר: "לפתע חשתי בשינוי האווירה ולמשך 27-28 דקות איש מהמנהיגים לא מצמץ". חשיבותה של התופעה הייתה, על פי אחמדינג'אד, כדלקמן: "הם היו אחוזי תדהמה, כמי שאחזה בהם יד נעלמה ואילצה אותם לשבת. היא פתחה את עיניהם ואוזניהם לבשורת הרפובליקה האסלאמית".⁴¹

לאמונותיו של אחמדינג'אד בדבר שובו של המהדי שני מאפיינים ייחודיים. הראשון, שאין זה אירוע של יום כלשהו אי שם בעתיד הרחוק, אלא הוא ממשמש ובא. בנובמבר 2006 דווח שאחמדינג'אד אמר לשר חוץ של מדינת אסלאם עלומה שביקרו כי המשבר הנוכחי באיראן "בישר את בואו של האימאם הנעלם, שיופיע תוך שנתיים".⁵¹ יש לשער כי התייחס למשבר הגרעין האיראני עם המערב. בהזדמנות אחרת אמר כי משימתו היא למסור את איראן לידי המהדי עם תום נשיאותו.⁶¹ הוא דחה על הסף את עמדתם של מבקריו, שטענו כי שובו של המהדי הוא עניין לעתיד הרחוק: "רע מאד לומר כי המהדי לא יופיע גם עוד כמה מאות שנים; כיצד תעיוז לומר זאת?"⁷¹

המאפיין השני הוא שבתנאים של עימות גלובלי, ואפילו כאוס, ניתן להחיש את שובו של המהדי.⁸¹ בפגישה בניו יורק ב-15 בספטמבר 2005, לדוגמה, עם שר החוץ הצרפתי פיליפ דוסטה-בלזי ועם שני שרי חוץ אחרים מהאיחוד האירופי הסיט אחמדינג'אד לפתע את מוקד הדיון ושאל את הדיפלומטים האירופים: "האם אתם יודעים מדוע עלינו לשאוף לכאוס בכל מחיר?" ומיד השיב לשאלתו הרטורית: "כי אחרי כאוס, נוכל להיווכח בגדולתו של אללה".⁹¹ פועל יוצא ממבנה האמונה הזה הוא שככל שאיראן תהיה תוקפנית יותר במערכת היחסים שלה עם המערב, כן תטיב לשרת את מטרתה הדתית להחיש את שובו של המהדי.

האמונה במשיח היא גם חלק מדוקטרינות של אמונות מונותאיסטיות אחרות. באופן מסורתי לא נמנו השיעים עם קנאים משיחיים דוגמת אחמדינג'אד וחסידיו, והעדיפו לחתור לגישה שקטה יותר לדתם בלי להתיימר להחיש את קץ הימים.⁹² למעשה, מנהיגי הזרם השיעי המרכזי השמיעו הסתייגויות רציניות ממהדיזם,

והדברים אמורים גם בנוגע לחלקים מהממסד האיראני. הנשיא לשעבר, עלי אכבר האשמי רפסנג'אני, תקף את ההתעניינות הגוברת בשובו של המהדי, תופעה שהפכה פופולרית עוד יותר תחת אחמדינג'אד: "ענייניה של אומה ומדינה אינם יכולים להתנהל על בסיס טענה כלשהי שאדון התקופה (המהדי) מרוצה. איש לא פגש בו ולא שמענו אותו. כיצד אפשר לטעון טענה כזו?"¹²

לשילובן של שתי תכונות אלה בהשקפת עולמו של אחמדינג'אד השלכות מדאיגות מאד. על פי החשיבה האפוקליפטית השיעית, לאחר שובו של האימאם הנעלם יהיה העולם כולו נתון במלחמות ובמגפות. מהדי חליג', מלומד איראני שהתחנך במדרשות הדת האיראניות בקום, ציין שישנם חדי'ים (מסורות שיעיות שהתקבלו) של אחרית הימים לפיהן המהדי לא ישוב אלא אם כשליש מאוכלוסיית העולם ייהרג ושליש אחר ימות.²² אך אחמדינג'אד וחסידיו מאמינים כי ניתן ליצור את התנאים לשובו של המהדי כאן ועכשיו, ולא במועד מרוחק כלשהו בקץ הימים. מה שאינו ברור הוא אם יצירת התנאים המקדימים להופעתו פירושה הסתה לתסריטי אלימות שבאופן מסורתי נשמרו לעידן שלאחר בואו. היכן רכש אחמדינג'אד את השקפת עולמו ועד כמה היא רווחה בקרב האליטות האיראניות? בעוד שהמהדיזם לא קודם על ידי האייתוללה חומייני בתחילת המהפכה האסלאמית, נראה שהוא זכה לעדנה בעת מלחמת איראן-עיראק בקרב קצינים ששירתו במשמרות המהפכה. האמירות שבעזרת המהדי תנחל איראן ניצחון במלחמה היו שכיחות. בכלי התקשורת הממשלתיים באיראן התפרסמו סיפורים של חיילים שטענו כי ראו את המהדי רכוב על סוס לבן ומוביל אותם לקרב.

ממשלתו של חומייני ניצלה את האמונה במהדי כדי לדרבן מאות אלפי מתנדבים שהיו חלק ממיליציות הבסיג' של משמרות המהפכה. היא אפילו שכרה את שירותיהם של שחקנים מקצועיים לגלם את תפקיד המהדי בקו החזית: הם נהגו לעטות תכריך לבן ולרכב על סוס לבן בעודם מברכים את הכוחות. שיטה זו סייעה להגביר את המורל ולהחדיר מוטיבציה במגויסים הצעירים להפוך לשאהידים במתקפות התאבדות נגד הצבא העיראקי.³²

זמן קצר לפני מותו דיבר חומייני בגלוי על בואו של המהדי כאירוע הצפוי בעתיד הנראה לעין, ואשר קשור לשאיפות ההגמוניה של הרפובליקה האסלאמית: "המהפכה שלנו אינה ייחודית לאיראן. המהפכה של העם האיראני היא נקודת התחלה להתלקחותה של המהפכה האסלאמית הגדולה בעולם המוסלמי תחת דגל האימאם שומר האסלאם (מהדי)...". הוא הביע את תקוותו ש"שובו של המהדי תתממש בתקופתנו הנוכחית". תפקידה של הרפובליקה האסלאמית, על פי חומייני, היה להתכונן להופעתו של המהדי ולכינון "ממשלה אסלאמית עולמית".²⁴ האידאולוגיה של אחמדינג'אד ומשטרו לא היוו אפוא תפנית חדה מהצהרותיו של חומייני עצמו בשנותיו האחרונות.

אין זה פלא איפוא שבכירים במשמרות המהפכה המשיכו להאמין בבואו של המהדי זמן רב אחרי שירותם בחזית העיראקית בשנות השמונים. ואמנם, ותיקי מלחמת איראן-עיראק הפכו לעתודה חשובה בהפצת המהדיזם, במיוחד בקרב משמרות המהפכה. גנרל מוחמד עלי ג'עפרי, שהחליף את גנרל צפאווי כמפקד משמרות המהפכה, אמר לעמיתיו הקצינים בינואר 2008: "האימאם שלנו לא הגביל את תנועתה של המהפכה האסלאמית לארץ זו, אלא שרטט אופקים רחבים יותר. חובתנו להכשיר את הקרקע לממשלה אסלאמית עולמית ולשלטון של 'מנהיג התקופה' [האימאם הנעלם]."²⁵ ב-12 ביולי 2009 פרסמה סוכנות הידיעות האיראנית מכתב של ראש המטה הכללי האיראני, גנרל סייד חסן פירוזאבאדי, גם הוא מוותיקי משמרות המהפכה, שהופנה לאימאם הנעלם.²⁶

אם כן, שכיחותן של האמונה במהדי ואמונות אפוקליפטיות דתיות בקרב בני בריתו של אחמדינג'אד במשמרות המהפכה אינה מפתיעה. מעבר לכך הן משמעותיות נוכח העובדה שמשמרות המהפכה פיתחו תכניות מפורטות לאינדוקטרינציה הדתית של חייליהם וקציניהם.²⁷ אימונים אידאולוגיים אלה כוללים קורסים ביסודות האמונה האסלאמית שמדגישים, בין השאר, לימודים על מוסד האימאם ועל האימאם הנעלם.²⁸ לפיכך, שליטתם של משמרות המהפכה במערכת הנשק הרגישה ביותר של איראן - כוחות הטילים הבליסטיים ותכנית הגרעין שלה בפרט - עלולה להוות מקור מיוחד לדאגה, אם אכן הם מאמינים כי תפקידם להחיש את שובו של המהדי על ידי הסתה לכאוס בעולם.²⁹ פלגים בקרב הקצונה הבינונית של משמרות המהפכה שנתפסים בעיני עצמם

כ"חיליו של המהדי³⁰ מהווים גורם שמאמין בנקיטת צעדים בפועל כדי להתכונן לקראת המהדי. בשל מחסור בתיעוד, קשה לעמוד על היקף החדירה של המהדיזם בקרב הקצונה של משמרות המהפכה. אף על פי כן יהיה זה משגה לזלזל בהשפעתן של דוקטרינות אלה ברמות שונות של שרשרת הפיקוד של משמרות המהפכה.

המהדיזם של אחמדינג'אד לא היה רק מסורת דתית שאימץ מתקופתו במשמרות המהפכה. בימיו כסטודנט בשלהי שנות ה-70, נקשר שמו בתנועה אסלאמית סודית שנודעה כחברת חוג'תיה.³¹ שליחותה הכפולה של התנועה, שנוסדה ב-1954, הייתה להילחם באמונה הבהאית ולסלול את הדרך להופעתו של המהדי. היא לא קיבלה את הדוקטרינה של חומייני בנוגע ל-*velayat-e faqih* (שלטון חכם ההלכה), מכיוון שלאור בואו הממשמש של המהדי אין עוד צורך באיש דת זמני לייצג אותו.

חומייני דיכא את התנועה ב-1983, אך זו עשתה לה כבר נפשות בקרב האליטות האיראניות, ובכללם שני שרי חוץ לעתיד של הרפובליקה האסלאמית: כמאל חראזי, ששירת תחת הנשיא חתאמי, ועלי אכבר ויליאתי, שהיה עתיד להמשיך ולהשפיע כיועצו המדיני של המנהיג העליון אייתוללה עלי חמינאי.³² בתקופה בה הוטל חרם על החוג'תיה, פוטר שני שרים בממשלה האיראנית בשל קשריהם עם התנועה.³³ יתר על כן, טיהור חברי חוג'תיה הוביל לפיטוריהם של שמונה מושלי מחוזות ברפובליקה האסלאמית. אך חרף הצעדים שננקטו נגדה המשיכה החוג'תיה להשפיע על מגזרים מסוימים בממשלה האיראנית ועל דמויות מפתח שעתידות היו לאייש עמדות חשובות ברפובליקה האסלאמית בשנים הבאות.

כשעלה אחמדינג'אד לשלטון, אחד הבכירים הבודדים בממשלת קודמו, חתאמי, שאותו לא ביקש להעביר מתפקידו היה גולם רזה אגזאדה - ראש ארגון האנרגיה האטומית של איראן. השמועות רחשו שגם אגזאדה היה חבר החוג'תיה.³⁴ החוג'תיה התארגנה באמצעות חברות סודיות, תחת שמות ארגוניים שונים, באופן שהקשה על זיהוי היקף חבריה. אף על פי כן, יש סימנים המצביעים על כך שהחוג'תיה חדרה לחלק מהעמדות הרגישות ביותר בממסד הפוליטי האיראני.

ללא קשר להיקף התמיכה לה זכה אחמדינג'אד בקידומו של המהדיזם בשיח הציבורי ברפובליקה האסלאמית, הבחינו גורמים רשמיים איראנים בהתחדשות הפעילות המדינית של החוג'תיה עוד לפני הבחירות לנשיאות ב-2005. ב-2003 אמר דוברו של הנשיא חתאמי שהיו חברי חוג'תיה שהסתננו אל תוך הממשלה האיראנית.³⁵ שר הפנים שלו עוד הרחיק לכת ואמר שהחוג'תיה מייצגת "סכנה ברורה ומידית לביטחון הלאומי".³⁶ המהדיזם של אחמדינג'אד קודם ונתמך על ידי מי ששימשו לו מדריכי דת, ובראשם אייתוללה מחמד תקי מצבאח יזדי, שייחס את ניצחונו של אחמדינג'אד בבחירות לנשיאות לרצון המהדי.³⁷ כמו קודמיו, לאחר שזכה בבחירות שם אחמדינג'אד פעמיו לעיר קום להיפגש עם אנשי הדת המובילים באיראן. אך לפני שנפגש עם בכירי האייתוללות, נראה שהתייעץ עם אייתוללה מצבאח יזדי, והשניים ערכו מפגש בדרג גבוה באולם כנסים מרווח רב-נוכחים. לבד מכך, איש סודו ויועצו של אחמדינג'אד, מוג'תבי סמארה האשמי, אף הוא ידוע כמקורב מאד למצבאח יזדי ולפיכך נודעת חשיבות מיוחדת לדעותיו.

ב-2005 טען הירחון של מצבאח יזדי שהקוראן "קורא למאמינים להכריז מלחמה על הכופרים ולהתכונן לקראת בואו של המהדי וכיבוש העולם".³⁸ הוזה אומר, הוא יצר קשר מפורש בין עימות מזוין לבואו של המהדי. ככלל, הוא צוטט כמי שהצהרותיו כוללות דברי שבח לאלים: "עלינו למחות את הכתם המביש, לפיו יש מי שמתארים לעצמם שלאלימות אין מקום באסלאם".³⁹ אחד מתלמידיו, מוחסן גרביאן, הרצה במדרשה הדתית בקום וסיפק למעשה את הציוד הדתי לשימוש בנשק גרעיני, על פי החוק האסלאמי. היומון הרפורמיסטי המקוון, *77*, ציין כי זו הייתה הפעם הראשונה שבה אישיות מההנהגה הדתית העליונה באיראן אישרה במפורש את השימוש בנשק גרעיני. היה זה שינוי המדיניות הפומבי הראשון מבית מדרשה של "קבוצת מצבאח יזדי".⁴⁰

מצבאח יזדי חזר והדגיש בהרצאותיו את נושא החשת בואו של המהדי. הוא דיבר באירוע שהתקיים באוקטובר 2006, שנועד לציין את יום הולדתו של המהדי, ומבין הפעולות שאותן החשיב כ"חובות נאצלות" הדגיש את אלה ש"מחלישות את שליטתם של המשטרים הרודניים והמדכאים במדוכאים" - צידוק דתי חדש לייצוא המהפכה האיראנית. הוא נתן לקהל המאזינים להבין שפעולות אלו עשויות להחיש את "שובו של האימאם הנעלם", ובהמשך: "אם חפצים אנו להחיש את בואו של המהדי, עלינו להסיר את כל המכשולים".⁴¹ באותו

נאום הדגיש כי "המחויבות הגדולה ביותר של מי שממתינים להופעתו של המהדי היא להילחם בכפירה וביהרה העולמית" (יורה עולמית היא כינוי, שגם אחמדינג'אד נוקט בו, למערב בכלל, אך בראש ובראשונה לארצות הברית).⁴²

מצבאח יזדי מתואר על ידי מתנגדיו כדמות מבודדת שהשפעתו על החיים הפוליטיים האיראניים הייתה מוגבלת מאד בעבר. הערכה זו איננה מביאה בחשבון שמצבאח יזדי לא פעל בגלוי, אלא מאחורי הקלעים. הוא ביסס את השפעתו בשקט ובמהלך שנים רבות בקרב דמויות מפתח בשורות משמרות המהפכה והבסיג'.⁴³ יתרה מזאת, נראה כי אט אט הוא כונן רשת תומכים ובני ברית מתוקף תפקידו כמורה בבית הספר חקאני בקום, שרבים מבוגריו מונו, לאחר סיום לימודיהם, לתפקידים בכירים במשמרות המהפכה, במשרד הביטחון והמודיעין, כמו גם במערכת המשפט האיראנית.⁴⁴ בית הספר חקאני נודע גם כמוסד שסגל המועסקים שלו היו יוצאי חוג'תיה והוא סיפק פקידים בכירים רבים לרפובליקה האיראנית.

ואכן, סגן ראש המטה הכללי של משמרות המהפכה, גנרל מוחמד בקר זולקאד'ר, שתמך בפלג מחמיר של משמרות המהפכה, היה בוגר חקאני.⁵⁴ לבד מכך, שלושה בוגרי חקאני הפכו להיות שרי מודיעין וביטחון: עלי פלחיאן (ממתקפת מיקונוס בגרמניה והפיגוע במרכז הקהילה היהודית בארגנטינה), עלי יונסי וגולאם חוסיין מוחסני-אג'הי.⁶⁴ גם לאחרון, שהיה מינוי של אחמדינג'אד, היה ככל הנראה רקע בחוג'תיה.⁷⁴ האמונה בבואו של המהדי קנתה לה אחיזה בממשלתו של אחמדינג'אד.

למצבאח יזדי היו בני ברית בעלי השפעה, כגון הפרופסור האיראני אחמד פארדיד, מי שהיה מומחה לפילוסופיה גרמנית ולימים תומך נלהב במהדיזם ומטיף של תאוריות נאו-נאציות ואנטישמיות.⁴⁸ ייתכן שהיה אחד התורמים לאנטישמיות הבוטה של אחמדינג'אד. בדומה לתלמידיו של מצבאח יזדי, גם תלמידיו של פארדיד התמנו לעמדות בכירות בתקשורת האיראנית ובמוסדות התרבות של המדינה.⁴⁹ פארדיד כיהן כמרצה בלשכה המדינית של משמרות המהפכה, שמשימתה הייתה להטמיע אידאולוגיה בקרב האליטה המשרתת.⁵⁰ ב-2011 נראה היה שנפער פער גדל והולך בין אחמדינג'אד למצבאח יזדי, שהצטרף למקהלת מנהיגי הדת שתקפו את אחמדינג'אד על דבריו, לפיהם הוא מחובר ישירות לאימאם הנעלם.⁵¹

אחמדינג'אד נפגש גם עם סמכויות רוחניות חשובות אחרות, שנקטו עמדה תקיפה בהטפה ללימוד המהדיזם. אחד מאנשי הדת האיראניים המובילים שתמך בחשיבה הנוגעת למהדי היה האייתוללה נורי חמדאני מקום. הוא טען במפורש באחת מדרשותיו שאחד התנאים המוקדמים להופעתו של המהדי הוא הרג היהודים: "יש להילחם ביהודים ולהביס אותם כדי שיתמלאו התנאים לבואו של האימאם הנעלם" (הדגשת המחבר).⁵² הדבר עשוי להסביר כיצד עיסוק היתר בבואו של המהדי והשמדת ישראל הצטיירו לעתים כקשורים זה בזה בחוגיו של אחמדינג'אד. כלפי פנים, נורי חמדאני קרא למדרשות הדת השיעיות בקום להוסיף ולחקור בטקסטים הדתיים שעסקו באימאם הנעלם. ב-2008 תיאר נשיא איראן הקודם, עלי אכבר רפסנג'אני, את חדירת אמונות המהדיזם לרפובליקה האסלאמית כמכלול ואמר: "אנו מוצאים שזה מאד נפוץ כיום באיראן".⁵³

התמקדותו של אחמדינג'אד בשובו של האימאם הנעלם, או המהדי, לא נתקלה בראשיתה בהתנגדותו של המנהיג העליון האייתוללה עלי חמינאי. מקורה של השכלתו הדתית של חמינאי, לפני כניסתו לחיים הפוליטיים, איננה בקום אלא במשהד, בה שכיח למצוא אנשי דת שטוענים לקשר ישיר עם האימאם הנעלם. ואכן, מייסד החוג'תיה, השייח מחמוד חלבי, הוא יוצא המדרשה במשהד. נראה, שהמהדיזם כלל לא היה זר לחמינאי. על פי דיווחים, כבר ב-2004 הוא אמר לראש ממשלת ספרד לשעבר, חוזה מריה אסנר, לפני בחירתו של אחמדינג'אד, כי הרפובליקה האסלאמית ממתנה לשובו של האימאם הנעלם, בשעה שצפה גם את חורבנה של ישראל.⁵⁴ חמינאי תיאר את מצבאח יזדי כ"אחד המלומדים המובילים באסלאם".⁵⁵

חילופי דברים גלויים בין חמינאי לאחמדינג'אד חושפים את המקור הפוטנציאלי האמתי למתח ביניהם. חמינאי זלזל בהערה שהשמיע אחמדינג'אד לפיה יכהן כנשיא רק שנתיים, עד לבואו של "מנהיג התקופה", ואילו אחמדינג'אד השיב שבעוד המנהיג העליון סבור שהוא הממנה את נשיא איראן, המינוי נעשה בעצם על ידי "מנהיג התקופה".⁵⁶ ב-2011 תקף חמינאי בגלוי את אלו שהכריזו שהם מקבלים הוראות ישירות מהמהדי, או שהם בקשר אתו. מפקד הבסיג', מוחמד רזה נאקדי, היה נחרץ עוד יותר בביקורתו על השימוש שעושה

מצעד צבאי בטהרן, ערוץ 1 של הטלוויזיה האיראנית, IRINN (22 בספטמבר 2004)

מצעד משמרות המהפכה בטהרן, השנה האסלאמית 1389, ובו טילים של שיהאב-3 מוצבים על כלי תחבורה. בחזית בולטת הססמה "יש להשמיד את ישראל". (מרס 2010 - מרס 2011)

אחמדינג'אד במשיחיות לתועלתו הפוליטית במאבקים שניהל עם המנהיג העליון; הוא פרסם אזהרה לציבור האיראני נגד "בעלי עניין ברור במשיחיות [מהדוויאת] שעשויים להילחם נגד השמירה על האסלאם [של חכם ההלכה]".⁵⁷ אזהרה זו לא תקפה את רעיון שובו של האימאם הנעלם, אלא כוונה כנגד מי שניצלו אותו לתועלתם הפוליטית - כלומר הנשיא אחמדינג'אד.

אחמדינג'אד, משמרות המהפכה והשמדת ישראל

סימן היכר נוסף של כהונת הנשיא אחמדינג'אד הוא קריאתו להשמדתה של ישראל. בעת נאום שנשא בוועידה שכותרתה "העולם ללא ציונות", שנערכה בטהרן ב-26 באוקטובר 2005, הכריז אחמדינג'אד: "האימאם היקר שלנו ציווה למחות את המשטר כובש-ירושלים הזה מתוך דפי הזמן". *הניו יורק טיימס* תרגם את דבריו כקריאה "למחוק את ישראל מעל פני המפה". בדיוק כמו דבריו על המהדי, גם הקריאה להשמדתה של ישראל נפוצה בקרב האליטות באיראן ובמיוחד בדרגי הפיקוד של משמרות המהפכה. ב-15 בדצמבר 2000 הכריז האייתוללה עלי חמינאי בדרשת יום השישי: "עמדתה של איראן, שהושמעה לראשונה על ידי האימאם ונאמרה פעמים מספר על ידי האחראים, היא שיש לעקור מן האזור את הגידול הסרטני המכונה ישראל".

משמרות המהפכה, כמגני המשטר האיראני, אימצו בנאמנות את עמדותיו האידאולוגיות של המנהיג העליון. כך, בנאומו בפברואר 2008 אמר מפקדם לשעבר, גנרל יחיא רחים צפאווי: "בעזרת אלוהים הגיע העת לגזר דין המוות למשטר הציוני". יורשו בתפקיד, גנרל מוחמד עלי ג'עפרי, התייחס אף הוא לישראל כאל גידול סרטני. בהודעה למזכיר הכללי של חיזבאללה, חסן נסראללה, אמר: "בעתיד הקרוב נהיה עדים להשמדתו של המיקרוב הסרטני ישראל בידיה החזקות והמיומנות של אומת החיזבאללה".⁵⁸

לידי משמרות המהפכה נקרו לא מעט הזדמנויות להביע את עמדתם שיש להשמיד את ישראל. במרכז מיליציות הבסיג' בטהרן, תלו האיראנים כרזה ועליה כתובת בפרסית ובאנגלית: "יש למחות את ישראל מעל פני האדמה". למשמרות המהפכה הייתה אחריות תפעולית על כוחות הטיילים של איראן. ראוי לציין, אפוא, שהם שבו והתקינו שלטים על צדן של משאיות ההובלה שנשאו את טילי השיהאב-3 - שקראו לחיסולה של ישראל. הטלוויזיה האיראנית, לדוגמה, שידרה מהלך של תהלוכה בטהרן ב-2 בספטמבר 2004, שעל אחד משלטי החוצות שלה נכתב בפרסית ואפילו באנגלית: "יש למחוק את ישראל מהמפה". טילי השיהאב-3 אכן יכולים להלום בישראל, ועל כן כרכו משמרות המהפכה את יכולותיהם הצבאיות עם מזימותיהם נגד ישראל.

לאחרונה, אחרי מותו בנובמבר 2011 של גנרל חסן טהרני מוקדאם, מי שהיה מפקד בכיר במשמרות המהפכה וחלוץ תכנית הטיילים של איראן, נחשף שבצוואתו ביקש לחקוק על מצבתו: "פה קבור האיש שביקש להשמיד את ישראל".⁵⁹ כך שהרעיון שכוחות הטיילים של איראן פותחו כדי להשמיד את ישראל היה טבוע עמוק בחשיבה של בני בריתו של אחמדינג'אד במשמרות המהפכה.

היריבות בין אחמדינג'אד לחמינאי

בבסיס היריבות בין חמינאי לאחמדינג'אד ניצבת היריבות הפוליטית ביניהם. משטר משמרות המהפכה של הנשיא האיראני הפך בהדרגה למרכז כוח מתעצם שעשוי לאיים בעתיד על אנשי הדת, במיוחד לו היה נבחר להנהיג אותם איש דת אחר תחתיו של חמינאי. מתיחות זו הפכה לעימות גלוי ב-17 באפריל 2011, כשאחמדינג'אד פיטר את שר המודיעין שלו, חיידר מוסלחי, שהיה מקורב לחמינאי. בתוך שבוע אילץ חמינאי את אחמדינג'אד להחזירו לתפקידו. הנהגת משמרות המהפכה, שסייעה להביא את אחמדינג'אד לשלטון, תמכה בחמינאי באופן ברור בהתמודדות זו על השליטה, אך שבה והוכיחה שהיא הכוח האמתי באיראן, שמחליט מי ינהיג.⁶⁰

לאחר סיומה של תקופת כהונתו השנייה של אחמדינג'אד ב-2013, ייתכן אף שחמינאי יחליט לבטל את מוסד הנשיאות ולהעדיף על פניו ראש ממשלה חזק יותר. אך ללא קשר לפתרונה של סוגיה זו, קרוב לוודאי שלמשמרות המהפכה יהיה תפקיד מכריע במשטר האיראני הבא, והדבר מחייב הבנה לגבי השקפותיהם ביחס לנושאים המרכזיים שעל סדר היום הביטחוני של איראן.

חרף המאבקים הפוליטיים הללו, הנרטיב המהדיסטי שקידם אחמדינג'אד זכה לתנופה הודות ל"אביב הערבי" ב-2011. זה היה הנושא של תקליטור שכותרתו "ההופעה קרובה לבוא", שפורסם על ידי מכון מהדיסטי באיראן שהפיץ ממנו כמה מיליוני עותקים.⁶¹ הסרט מנתח את נפילתו של נשיא מצרים חוסני מובראק, את פרוץ מלחמת האזרחים בתימן, ואת האנדרלמוסיה בעיראק כחלק מהתנאים המוקדמים לבואו של המהדי. פולחן המהדי חי וקיים במידה רבה, ומשליך על כל רמות המערכת האיראנית - ממשמרות המהפכה עד חלקים ניכרים בציבור הרחב. בעוד שאמונות אלה הושמו אולי ללעג על ידי איראנים עירוניים, ובמיוחד אלה שעברו מידה של חילון, הן עדיין משכו אליהן את האוכלוסייה בערים קטנות ובכפרים ברחבי איראן. וכך, בשלהי כהונתו השנייה והאחרונה של אחמדינג'אד, האובססיה המעין-פולחנית שלו כלפי המהדיזם, ששימשה נושא מרכזי במשטרו הדתי, תמשיך להשפיע על השיטה הפוליטית באיראן גם בעתיד.

כיצד משפיע המהדיזם על נושא הגרעין? היומון האיראני המקוון *רוז (Rooz)* ניסה לנתח את הקשר בין שני הנושאים: "מקצת ממקורביו של אחמדינג'אד, המזכירים תכופות את הצורך להכשיר את הקרקע לשובו של המהדי, קושרים במפורש את גורלו של נושא הגרעין עם צורך זה".⁶² המאמר מתאר כיצד בפגישות פרטיות מדגישים מקורבים אלה של הנשיא האיראני את התנגדותה של איראן ללחץ העולמי בחזית הגרעין כאחת הדרכים להכשיר את הקרקע לעידן המהדי.

השאלה אם יכולתיה הגרעיניות של איראן עשויות לחולל את בואו של המהדי או שיעשה בהן שימוש בעידן האלים שבואו מבשר היא אקדמית, שכן אחמדינג'אד מאמין שהמהדי יגיע לעולם בקרוב מאד, ולא במועד רחוק כלשהו באחרית הימים. כך או אחרת, הרפובליקה האסלאמית של איראן העדיפה לספוג הפסדים כבדים בשדה הקרב ולא להשלים עם קריאה נכוחה של האינטרסים הלאומיים שלה.

מסיבה זו היא המשיכה את מלחמתה בעיראק במשך שמונה שנים, על אף שעד 1982 כבר החזירה לעצמה את כל השטחים שנכבשו על ידי סדאם חוסיין. יתר על כן, כאשר איראן הסכימה לשביתת נשק ב-1988, היה זה מפקד משמרות המהפכה שהתנגד להפסקת מלחמת איראן-עיראק ורצה להמשיך ולהילחם.⁶³ כך שכאשר מנסים להעריך כיצד תנהג איראן עם נשק גרעיני, יש להביא בחשבון את הנטיות האידאולוגיות של משמרות המהפכה, בפרט לאור עליית כוחם הפוליטי באיראן.

בהתחשב באינדוקטרינציה העמוקה של משמרות המהפכה והשפעתם המתמשכת של אנשי הדת הקיצוניים ביותר על הקצונה הצבאית, יהיה זה משגה להניח שמעמדם בחיים הפוליטיים של איראן ככוח פנימי דומיננטי יהפוך את איראן למעשית ולרציונלית יותר בכל עימות עם המערב. יתרה מזאת, ההכשרה הדתית והאידאולוגית שהם מקבלים מעלה ספק כבד משקל בדבר היכולת של תורות ההרתעה המערביות לפעול כנגד איראן גרעינית.

1. Kasra Naji, *Ahmadinejad: The Secret History of Iran's Radical Leader* (Berkeley: University of California Press, 2008), 32.
2. Ali Alfoneh, "The Revolutionary Guards' Role in Iranian Politics," *Middle East Quarterly*, Fall, 2008.
3. Ali M. Ansari, *Iran Under Ahmadinejad: The Politics of Confrontation*, Adelphi Paper 393, (London: International Institute for Strategic Studies with Routledge, 2007).
4. Amir Taheri, "Ahmadinejad: Muscular Style," *Arab News*, July 9, 2005.
5. Robin Wright, *Dreams and Shadows: The Future of the Middle East* (New York: Penguin Books, 2008), 317.
6. Raz Zimmt, "Has the Status of Iranian Clerics been Eroded," *Iran-Pulse*, September 22, 2008.
7. Ali Alfoneh, "Iran's Parliamentary Elections and the Revolutionary Guards: Creeping Coup d'Etat," *AEI Online*, February 21, 2008.
8. Kasra Naji, *Ahmadinejad*, 92.
9. Vali Nasr, *The Shia Revival: How Conflicts Within Islam Will Shape the Future* (New York: Norton, 2007), 134.
10. Mohebat Ahdiyih, "Ahmadinejad and the Mahdi," *Middle East Quarterly*, Fall 2008.
11. Vali Nasr, *The Shia Revival*, 134.
12. Abbas Amanat, *Apocalyptic Islam and Iranian Shiism* (London: I. B. Taurus, 2009) p. 230.
13. Islamic Republic News Agency, September 17, 2005.
14. Kasra Naji, *Ahmadinejad*, 94–95.
15. A. Savyon and Y. Mansharof, "The Doctrine of Mahdism: In the Ideological and Political Philosophy of Mahmoud Ahmadinejad and Ayatollah Mesbah-e Yazdi," *MEMRI*, Inquiry and Analysis #357, May 2007.
16. Kasra Naji, *Ahmadinejad*, 93.
17. Nazila Fathi, "Iranian Clerics Tell the President to Leave the Theology to Them," *New York Times*, May 20, 2008.
18. Mehdi Khalaji, *Apocalyptic Politics: On the Rationality of Iranian Policy* (Washington: Washington Institute for Near East Policy, 2008). Khalaji notes on page 26: "Certain Shiite traditions state that the Imam's return will come at a time of world chaos, and Ahmadinejad seems at times to promote chaos for that end."
19. "Paper: French FM in Memoir – Ahmadinejad Tells European FMs in 2005 Meeting, 'After the Chaos We Can See the Greatness of Allah,'" *MEMRI* Blog, February 2, 2007 (Source: *al-Sharq al-Awsat*, London, February 2, 2007).
20. Ze'ev Maghen, "Occultation in Perpetuum: Shi'ite Messianism and the Policies of the Islamic Republic," *Middle East Journal*, Spring, 2008.
21. Vision of the Islamic Republic of Iran, Network 2, November 1, 2008.
22. Mehdi Khalaji, "Apocalyptic Visions and Iran's Security Policy," Patrick Clawson and Michael Eisenstadt, eds. *Deterring the Ayatollahs: Complications in Applying Cold War Strategy to Iran* (Washington: Washington Institute for Near East Policy, 2007), 32. See especially footnote 6.
23. Vali Nasr, *The Shia Revival*, 132; and Matthias Kuntzel, "Ahmadinejad's Demons: A Child of the Revolution Takes Over," *New Republic*, April 24, 2006.
24. Rashid Yahuh, "Mahdism in Contemporary Iran: Ahmadinejad and the Occult Imam," Arab Center for Research and Policy Studies, Doha, June 2011.
25. Amir Taheri, *The Persian Night*, 209.
26. <http://www.memri.org/report/en/print3564.htm>
27. Ali Alfoneh, "Indoctrination of the Revolutionary Guards, American Enterprise Institute, *AEI Online*, February 20, 2009.
28. Dr. Saeid Golkar, "The Ideological-Political Training of Iran's Basij," *Middle East Brief*, Brandeis University Crown Center for Middle East Studies, September 2010, No. 44.
29. Mehdi Khalaji, *Apocalyptic Politics*, viii.
30. Mehdi Khalaji, "Apocalyptic Visions and Iran's Security Policy," Patrick Clawson and Michael Eisenstadt, eds. *Deterring the Ayatollahs: Complications in Applying Cold War Strategy to Iran* (Washington: Washington Institute for Near East Policy, 2007), 31.
31. Kasra Naji, *Ahmadinejad*, 15.
32. *Ibid.*, 11.

33. Anoushiravan Ehteshami, *After Khomeini: The Iranian Second Republic* (London: Routledge, 1995), 8–9.
34. Amir Taheri, *The Persian Night*, 273.
35. Bill Samii, “Is the Hajjatieh Society Making a Comeback?” *Iran Report*, Radio Free Europe–Radio Liberty, September 13, 2004.
36. Amir Taheri.
37. “Iran’s Ayatollah Mohammad Taqi Mesbah-Yazdi; Mentor, Leader, Power Broker,” BBC Monitoring Service, February 5, 2006. Ahdiyyih, *op. cit.*
38. Mohebat Ahdiyyih, “Ahmadinejad and the Mahdi,” *Middle East Quarterly*, Fall 2008, pp. 27-36, <http://www.meforum.org/1985/ahmadinejad-and-the-mahdi>.
39. Kasra Naji, *Ahmadinejad*, 98.
40. “Reformist Iranian Internet Daily: A New Fatwa States that Religious Law Does Not Forbid Use of Nuclear Weapons,” *MEMRI*, Special Dispatch – No. 1096, February 17, 2006.
41. Savyon and Mansharof, *op. cit.*
42. Ibid.
43. “Iran Politics: Tehran University Scholar Stresses Role of Messbah-Yazdi,” *WikiLeaks*, September 2, 2009.
44. “Iran’s Ayatollah Mohammad Taqi Mesbah-Yazdi; Mentor, Leader, Power Broker,” BBC Monitoring Middle East, February, 5, 2006.
45. Shmuel Bar, Rachel Machtiger, and Shmuel Bachar, *Iranian Nuclear Decision Making under Ahmadinejad* (Herzliya: Lauder School of Government, Diplomacy, and Strategy, 2008), 17. See also: “New IRGC Head Jafari Described as Better Soldier and Moderate than Safavi,” *WikiLeaks*, September 4, 2007.
46. Anoushiravan Ehteshami and Mahjoob Zweiri, *Iran and the Rise of the Neoconservatives: The Politics of Tehran’s Silent Revolution* (London: I.B. Taurus, 2007), 183.
47. “Shi’ite Supremists Emerge from Iran’s Shadows,” *Asia Times*, September 9, 2005.
48. Abbas Milani, “Pious Populist,” *Boston Review*, November/December 2007.
49. Kasra Naji, *Ahmadinejad*, 109.
50. Frederic Wehrey, Jerrold D. Green, Brian Nichiporuk, Alireza Nader, Lydia Hansell, Rasool Nafisi, and S. R. Bohandi, *The Rise of the Pasdaran: Assessing the Domestic Roles of Iran’s Revolutionary Guards Corps* (Santa Monica: RAND Corporation, 2009), 36.
51. Ali Chenar, “The Politics of the Hidden Imam,” PBS Frontline, Tehran Bureau, July 27, 2011.
52. “Ayatollah Nouri-Hamedani: ‘Fight the Jews and Vanquish Them So As To Hasten the Coming of the Hidden Imam,’” *MEMRI*, Special Dispatch – No. 897, April 22, 2005.
53. Yahuh, *op. cit.*
54. Amir Taheri, *The Persian Night*, 310.
55. Kasra Naji. *Ahmadinehad*, 102.
56. Mohebat Ahdiyyih, “Ahmadinejad and the Mahdi,” *op. cit.*
57. Ali Alfoneh, “Ahmadinejad Versus Khamenei: IRGC Wins, Civilians Lose,” *Middle East Outlook*, American Enterprise Institute, May 25, 2011.
58. Joshua Teitelbaum, What Iranian Leaders Really Say About Doing Away with Israel: A Refutation of the Campaign to Excuse Ahmadinejad’s Incitement to Genocide (Jerusalem: Jerusalem Center for Public Affairs, 2008), pp. 15-17.
59. “The Will of an Iranian Hero: ‘To Destroy Israel’” *Ynet* (Hebrew), November 29, 2011. For the original quote in Farsi, see periodical of the Basij: <http://snn.ir/print-13900908066.aspx>.
60. Aliverza Nader, “Ahmadinejad vs. the Revolutionary Guards,” RAND Commentary, July 2011.
61. Yahuh, *op. cit.*
62. A. Savyon and Y. Mansharof, “The Doctrine of Mahdism,” *op. cit.*
63. Ray Takeyh, *Guardians of the Revolution: Iran and the World in the Age of the Ayatollahs* (Oxford: Oxford University Press, 2009), p. 105.